

**Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van
"Villa t' Onzent" en omgevende tuin in Kortrijk**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op de adviesvraag bij het college van burgemeester en schepenen van Kortrijk, ingediend op 27 oktober 2017;

Overwegende dat het advies niet tijdig is meegedeeld en dus geacht wordt gunstig te zijn;

Gelet op het advies van de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid, bevoegd voor ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed, leefmilieu, natuur en energie, mobiliteit en openbare werken, landbouw en visserij, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, gegeven op 14 december 2017, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende dat het waarderend onderzoek, waarvan de resultaten zijn opgenomen in het beschermingsdossier, de erfgoedwaarde van de Villa t' Onzent met omgevende tuin aantoonst;

Overwegende dat de Villa t' Onzent met omgevende tuin architecturale waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Voor de ruime stadswoning van August Lommens opteert architect Jozef De Coene voor de modieuze cottagestijl die zijn intrede gedaan heeft op het einde van de negentiende eeuw onder invloed van de arts-and-craftsbeweging. Geheel in de visie van die arts-and-craftsbeweging en de art nouveau wordt zowel de villa als het interieur tot in de details door De Coene ontworpen als een Gesamtkunstwerk. Enkele elementen tonen de typische sierlijke zweepslag, maar nog meer elementen verwijzen naar de meer geometrische art nouveau en de latere art deco zoals in de architectuur van zijn vriend Jean-Baptiste Dewin en tijdgenoot Albert Van Huffel. Jozef De Coene heeft een zeer beperkt architecturaal oeuvre tot stand gebracht, maar desalniettemin spreekt uit het voorbeeld van deze villa een bijzondere maturiteit inzake architecturale vormgeving bij de op dat moment 36-jarige kunstenaar, ambachtsman en selfmade architect. Deze realisatie strookt met zijn visie op de kunst, sierkunst en architectuur en is een unieke getuige van zijn kunnen.

Het ontwerp breekt, behoudens enkele voorbeelden van onder meer Richard Acke en Jozef Viérin, met de traditionele burgerwoning die tot dan toe in Kortrijk gezien werd. De woning is dan ook eigentijds te noemen. Toch is het tegelijk ook een burgerwoning met een klassieke distributie en een niet te miskennen prestige. Er is een sterke verwevenheid tussen tuin en woning wat zichtbaar is in de aanleg en het materiaalgebruik. De tuin beantwoordt aan de opvatting van de moderne tuin in het begin van de 20ste eeuw;

Overwegende dat de Villa t' Onzent met omgevende tuin artistieke waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Als jongeling werd Jozef De Coene begeesterd door de lezingen van Henry van de Velde over Ruskin en Morris. De arts-and-craftsbeweging die de sierkunsten en de architectuur sterk verenigden en het pleidooi voor een herwaardering van het ambacht, hebben hun effect niet gemist. Het bedrijf De Coene groeide uit tot een belangrijke internationale speler op het vlak van de binnenhuiskunst. De Coene maakte dankbaar gebruik van de talenten van architecten, kunstenaars en ambachtslui, maar blonk zelf ook uit in schilderkunst, binnenhuiskunst en architectuur. De Villa t' Onzent is dan ook een uniek relict van de artistieke beweging rond "les Ateliers d'Art, Frères De Coene", een symbiose van één van de opmerkelijkste figuren van dat tijdsgewricht én van zijn entourage. Men kan aannemen dat de volledige binnenafwerking van de villa werk was van het bedrijf De Coene. De boogvelden met de schaal met eikenloof versterken deze aanname. Het eik-motief komt immers terug in tal van realisaties zoals in onder meer het logo van de firma;

Overwegende dat de Villa t' Onzent met omgevende tuin historische waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De stad Kortrijk was op het moment van de eeuwwisseling een textielstad. De Leie, die eertijds het epitheton "Gouden Rivier" meekreeg omdat het vlas in de rivier gerooit werd, was door de industriële revolutie een sterk vervuilde rivier geworden. De stad Kortrijk was net zoals andere textielhoofdsteden een ongezonde industriestad. In een periode van tanende industriële activiteit is het de meubelindustrie die in Kortrijk een belangrijke economische rol speelt door de aanwezigheid van de firma De Coene. De producten van de firma werden gedurende vele decennia, eerst in Europa en later zelfs wereldwijd, verkocht. De stad verloor echter de meeste architectuurrealisaties van Jozef De Coene door het oorlogsgeweld. In dat opzicht is de aanwezigheid van één van zijn ontwerpen belangrijk, haast symbolisch voor de meubelindustrie in de stad en als dusdanig ook een belangrijke historische getuige;

Overwegende dat de Villa t' Onzent met omgevende tuin ruimtelijk-structurerende waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De villa valt duidelijk op in het straatbeeld. De aanleg van de Sint-Amandslaan kwam er na de sanering van de "ongezonde" historische volkswijk op Overleie. De rechtgetrokken straat zou een straat worden met burgerwoningen en is vanuit dat oogpunt een duidelijk stedenbouwkundig project. Door het perceel en de tuin optimaal te benutten krijgt de hoekwoning meer dan een loutere stedenbouwkundige betekenis. De langgerekte gevel krijgt in zowel de Sint-Amandslaan als de Kollegestraat een ruimtelijk structurerende rol en wordt een referentiepunt,

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen voorlopig beschermd als monument:

Villa t' Onzent met omgevende tuin, Sint-Amandslaan 30 in Kortrijk, bekend ten kadaster: Kortrijk, 2de afdeling, sectie F, perceel 466B3.

De voorlopig beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de voorlopig beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. Het monument heeft de volgende erfgoedwaarden:

- 1° architecturale waarde;
- 2° artistieke waarde;

- 3° historische waarde;
- 4° ruimtelijk-structurerende waarde.

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

1° inplanting:

op een langwerpig perceel met noordoostelijke oriëntatie kiest De Coene voor een verrassend concept: hij maakt ten volle gebruik van het terrein en bouwt een langwerpige woning langsheen de westelijke perceelsgrens en laat zo een lichtinval aan drie zijden van het huis toe. Het noordelijke deel sluit aan bij de statige gevelrij in de Sint-Amandslaan die in dezelfde periode tot stand kwam. Het noordoostelijke deel van het perceel wordt voorbestemd als een voortuin met toegangspoort en een tuinpad dat naar de voordeur leidt. Het zuid- en zuidoostelijke deel van het perceel wordt meer afgeschermd en aangewend als private tuin;

2° de tuin:

het zuidelijk deel van de tuin is gedeeltelijk ommuurd met een hoge muur in baksteenmetselwerk. De noordoostelijke hoek van de tuin had een lage muur met hekwerk. Een tuinpad in flagstones loopt van aan het smeedijzeren inkomhek tot een kleine ingangsportiek en het vervolgt zijn weg verder langsheen het huis tot aan de zuidzijde. Er is een sterke verwevenheid tussen tuin en woning wat zichtbaar is in de aanleg en het materiaalgebruik. De tuin beantwoordt aan de opvatting van de moderne tuin in het begin van de 20ste eeuw;

3° het gebouw:

het gebouw bestaat uit 3 bouwvolumes die enigszins symmetrisch geschikt zijn. Het bestaat uit een noordelijk, een centraal en een zuidelijk gelegen volume. De muren van de villa zijn afgewerkt met een gecementeerde simili natuursteen bekleding met fijne getrokken voegen op bakstenen ondergrond. De sokkel die van aan de grond tot aan de vensterbanken loopt is opgetrokken in massieve elementen van blauwe hardsteen; de hoeken van de bouwvolumes zijn gezoomd met hoekkettingen in blauwe hardsteen, de vensteropeningen met negblokken met identieke ritmering. Een aantal vensteropeningen hebben guillotineramen waarvan het oorspronkelijke schrijnwerk (op de gelijkvloerse verdieping) opvallend goed bewaard is achter voorzetramen. Andere ramen zijn vleugelramen of enkele ramen die naar binnen open draaien. De vensters zijn haast allemaal verschillend, nu eens recht dan liggend, enkel of dubbel of met erkerramen, wat een levendige ritmiek in de gevel teweeg brengt. Enkele boogvelden ter hoogte van de zuid- en oostgevel en een boogveld boven het raam in de noordelijke topgevel tonen een steeds wederkerend motief van een schaal met eikenloof en eikels in bas-reliëf. Daken verspringen zoals de gevels verspringen en werden uitgevoerd met mengvormen van zadel-, mansarde-, lessenaars- en wolfsdaken, uitgevoerd met daktegels of (kunst)leien in wisselende dekkingspatronen en dakpannen (stormpan), doorbroken door dakkapellen.

Het noordelijke volume:

De noordelijke gevel: Villa t' Onzent heeft één korte gevelzijde zonder toegangsdeur aan de Sint-Amandslaan. De geknikte puntgevel reikt vier bouwlagen hoog en wordt zo het sterkste visuele accent van dit deel van de straat:

De monolithische sokkel in blauwe hardsteen reikt tot aan de vensterbanken van de gelijkvloerse verdieping. De gevelbekleding erboven is net zoals andere gevels van het huis uitgevoerd in zandkleurige simili natuursteen bekleding met fijn getrokken voegen op bakstenen metselwerk. Licht uitspringende hoekkettingen, negblokken rond vensteropeningen en een getrapte fries in natuursteen zomen de gevels af. Aansluitend op de plint is er een drieledige vensteropening met zware monelen in blauwe hardsteen. De buitenste stijlen kragen uit met een sierlijke art nouveau zweepslag en dragen de erker van de bovenliggende verdieping. De erker steunt op drie zorgvuldig uitgewerkte kleine gewelfjes in gebroken witte baksteen op ijzeren liggers, overeenkomstig de onderliggende raamverdeling. Het onderste deel van de erker, de borstwering, is bekleed met rode (kunst)leien in maasdekking. Daarboven de erkerramen met centraal het drieledige raam. Het bewegend gedeelte draait naar binnen open en heeft geen kleinhouten verdeling; het vaste deel daarboven heeft wel een rechthoekige kleinhouten

verdeling. Lateraal in de erker is er telkens een raam met dezelfde verdeling. Het erkerdak met kunstleien loopt toe naar de gevel. Boven de erkeruitbouw bevindt zich opnieuw een raam; ditmaal een vleugelraam met kleinhouten verdeling in een licht verzonken rondboognis waarvan het boogveld versierd is met een bas-reliëf met eikelen en eikenbladmotief. Tegen de dakrand, licht uitspringend, is er een getrapte fries in blauwe hardsteen. Daarboven volgt de geknikte puntgevel met overkragend dak op uitstekende gordingen, met witgeschilderd timmerwerk. Het dak lijkt gedragen door een horizontale band in blauwe hardsteen die over de gevel onder het erkerdak doorloopt, links uitkragend met klos waarop het dak rust. Bovenop de gevel in het verlengde van de nok bevindt zich een Scandinavisch aandoende makelaar als bekroning.

De oostelijke gevel:

Deze gevel is de meest monumentale gevel van de woning en beheerst dit deel van de Kollegestraat en bestaat uit twee laterale delen en een middenrisaliet. Het noordelijk gelegen volume en sluit aan bij de gevel van de Sint-Amandslaan. De gevel toont een superpositie van drie bouwlagen. De plint wordt hier doorbroken door een iets verder uitgebouwd mangat, dat indirect toegang geeft tot de onderstand, een beveiligde kelderruimte. De toegang is een constructie uit gecementeerd baksteenmetselwerk dat met stalen profielen verstevigd werd. Een zwaar smeedijzeren hekwerk sluit de toegang af. De gelijkvloerse verdieping heeft een drieledig erkerraam met uitspringende geprofileerde kroonlijst en vlakke afdekking. De ramen zijn guillotineramen waarvan het bewegend gedeelte geen - en het vaste deel daarboven - een rechthoekige kleinhouten verdeling heeft. Een bouwlaag hoger, enigszins smaller, bevindt zich een tweeledig venster, omgeven met licht uitspringende negblokken en centraal een zware vensterstijl, latei en vensterbank, alles in blauwe hardsteen. De beide ramen zijn guillotineramen met dezelfde verdeling zoals het raam eronder. Daarboven volgt een mansardeachtig dak met daarin een standvenster met kleinhouten onderverdeling. Het overkragende steile dakvlak met daktegels in maasdekking reikt tot aan een geprofileerde kroonlijst die de knik in het dak vormt. Daarboven een minder verticaal dakvlak met rode stormpannen.

Het centrale volume:

In het gevelvlak rechts van de centrale torenuitbouw, op de hoek van het centrale volume, schuilt ingewerkt onder het bouwvolume de fijn afgewerkte inkomportiek met aan beide open zijden een rondboog en tussenin een elegante vierzijdige art-nouveau hoekzuil met een bloemkapiteel: een vierzijdige gestileerde tulp, waarvan de fijne steel recht doorloopt tot midden op de zuilschacht. De bogen zijn voorzien van een zware trekstang die middenin getorst is. De boogstenen zijn getript in blauwe hardsteen en de sluitsteen draagt een banderol met de naam "T' ONZENT" in kapitalen, de afkorting van "ten onzent", wat zoveel betekent als "bij ons thuis". De houten gewelfkoepel in latwerk is geschilderd. Het opstapje is in hardsteen, de vloer in de portiek is een zwart-wit vloertje met een rechthoekig motief in dambordpatroon met tegels van tien bij tien centimeter van het type Utzschneider, Jaunez et Cie. Een geschilderde vleugel deur verschaft toegang tot de woning. De deur heeft twee vensterzones met gekleurd figuurglas achter fijn decoratief smeedwerk. Boven de voordeur bevindt zich een bovenlicht met kleinhouten verdeling en dito glas. In de deur is er een gleuf horizontaal uitgewerkt met geschilderde metalen klep en het opschrift "brieven". Links van het portaal zijn in het gevelvlak op de gelijkvloerse verdieping twee rechthoekige vensteropeningen in een licht verzonken rondboogopening aangebracht; de ramen zijn deels opendraaiend, deels vast met een kleinhouten verdeling. De vensters zijn in gekleurd glas-in-lood in rechthoekige verdelingen. De middelste kwadranten bevatten een ovaalvormig glas-in-lood met een floraal motief: gestileerde bloemen in een vaas. Voor de vensteropeningen is gesmeed hekwerk aangebracht in een geometrische art-nouveaustijl. Het boogveld is weerom versierd met een zandsteenkleurig bas-reliëf met een schaal waarin eikenloof met eikels. Op de eerste verdieping is er een tweeledig venster, omgeven met licht uitspringende negblokken en centraal een zware vensterstijl, latei en vensterbank, alles in blauwe hardsteen. De ramen zijn guillotineramen waarvan het bewegende gedeelte zonder - en het vaste deel daarboven

- in tegenstelling tot andere ramen, zonder kleinhouten verdeling. Daarboven bevindt zich het overkragende mansardedak met witgeschilderde mastgoot. Het standvenster reikt tot een geprofileerde kroonlijst die de knik vormt met het minder steile dakvlak. Op de nok van dit dakvlak staat er opnieuw een gekrulde makelaar zoals we die ook terugvinden op de voorgevel.

De centrale torenuitbouw heeft op de gelijkvloerse verdieping een driezijdig grondplan, dat overgaat, via de steile met leien beklede dakconstructie tussen beide bouwlagen, in een vijfzijdige erker op de eerste en een driezijdige erker op de tweede verdieping met tussenin een borstwering in decoratieve geschilderde houten panelen. De uitbouw wordt bekroond door een driezijdig torendak dat overgaat in een zadeldak, alles in daktegels en met een vorstkam, dwars op het hoofddak (in stormpannen). Bovenaan de toren staat een windvaan waarin het monogram van de bouwheer verwerkt was.

Tussen de torenuitbouw en de wintertuin ten zuiden van het centraal volume zit een gevelvlak geprangd met daarin een driedelig venster. Het raam staat opnieuw op de arduinen sokkel. Daarboven bevindt zich de kroonlijst en het licht uitkragend dak dat verjongt naar de gevel op de eerste verdieping. Dit "tussendak" is bedekt met rode kunstleien, opnieuw in diverse vorm- en legpatronen.

Links van het raam de wintertuin, gesloten aan de noordzijde door een muur in similliteen waarop latwerk werd aangebracht voor klimplanten rond een sokkel waarop een beeld thuishoorde. De vensterzones geven uit op de oost- en zuidzijde. Het is een zware houten constructie met brede houten stijlen en ramen die geschilderd zijn. De twee traveeën aan de oostzijde hebben vaste ramen onderaan en daarboven naar buiten openklappende ramen met een kleinhouten verdeling. Aan de zuidzijde is er links een vleugel deur en rechts daarvan een vensterzone zoals aan de oostzijde. Op het eerste en tweede verdieping boven deze wintertuin zijn er vensters, symmetrisch geplaatst en constructief identiek aan de ramen rechts van de torenuitbouw. Dezelfde symmetrie zien we ook in de dakstructuur, met identieke Scandinavische aandoende krul op het nokeinde. Boven op het dak bevindt zich een opgemetste schoorsteen.

Het zuidelijke volume is het laagste en minder opvallende deel van het huis. In de hoek gevormd door de wintertuin en het zuidelijke volume ligt een terras dat toegankelijk is via twee treden. De oostzijde van het zuidelijk volume telt op de gelijkvloerse verdieping twee vensteropeningen, telkens met een dubbel raam met een massieve houten middenstijl. Beide geveldoorbrekingen zijn niet symmetrisch geplaatst en het raamwerk is ook enigszins verschillend. De deur in de zuidelijke gevel in een licht verzonken boogveld met eikenloof motief in bas-reliëf geeft toegang tot de wasplaats. Naast het zuidelijke volume is er een kleine aanbouw onder plat dak, met een deuropening in een licht verzonken rondboognis met een boogveld met eikenloof, die toegang geeft tot een buitentoilet.

Het zuidelijke volume:

Het gevelvlak van het zuidelijk volume heeft maar één bouwlaag in een simili natuursteenbekleding. Die loopt tot een overkragend steil dakgedeelte met mastgoot. De eerste verdieping zit dus als een mansardekamer onder de pannen, doch is voorzien van een grote in hout uitgewerkte dakdoorbreking onder geprofileerde kroonlijst, met links een enkel raam met kleinhouten verdeling, centraal een zone met vakwerk waarin 8 rechthoekige decoratieve panelen met cirkelvormig motief tussen rechthoekige regels en stijlen geplaatst zijn. Rechts daarvan opnieuw een raam, ditmaal een dubbel raam met middenstijl en kleinhouten verdelingen. Het schilddak erboven heeft een soort wolfseind;

4° het interieur van de villa, de gelijkvloerse verdieping:
hall:

de hall is een grote ruimte die als ontvangstruimte en tegelijk trappenhuis dienst doet. De houten slingertrap loopt omhoog naar een bordes op de eerste en tweede verdieping. De balustrade van de trap en het omlopend bordes zijn fijn uitgewerkt met geschilderd geometrisch houtwerk. De eerste trede van de trap werd uitgevoerd in witte marmer en draagt de trappaal. De trap gaat bij de 7de trede onder een houten rondboog door die steunt op een houten pijler. Deze houten pijler, die louter functioneel is (om de bovenliggende trap en bordes te ondersteunen) wordt op die manier verwerkt in het

geheel. Onderaan is de trap dichtgemaakt. De traphal heeft een groot bovenlicht met eenvoudig glaswerk. Tegen de westmuur is er een radiator in gietijzer met een floraal art nouveau motief.

Salon:

onmiddellijk rechts bij het binnenkomen verschaft een vleugel deur met rechthoekige kleinhouten verdelingen, met ruime rechthoekige vensters in facetgeslepen vlakglas, toegang tot het salon. De deurplaat van het deurbeslag is in gehamerd koper met een gestileerde roos. Het is een ruim salon met aan de oostzijde een helder erkerraam. Het salon heeft een geprofileerde plafondlijst. Ter hoogte van de erker bevinden zich fraaie radiatorkasten in kwartiersgezaagd donker eikenhout met deuren in rotan webbing. Het metalen bronskleurig meubelbeslag is uitgevoerd in art- nouveaustijl. De vensterbank in eiken fineer is in overeenstemming met de onderliggende kast.

Toilet:

twee deuren geven toegang tot ruimtes die ingericht werden als toilet. De deuren zijn voorzien van geprofileerde deurlijsten bekroond met een geprofileerde kroonlijst. De deuren hebben een vierkante vensterzone met rechthoekige kleinhouten verdeling en een glas in lood venster. Elke deur heeft drie geprofileerde panelen, een koperkleurige gehamerde deurplaat met dito klink. De vensters in beide ruimtes zijn in gekleurd glas-in-lood met rechthoekige verdelingen en centraal een ovaal met floraal motief.

Eetkamer/leefruimte:

de eetkamer was samen met het salon en de hall de meest representatieve plaats van de woning. De toegang tot de ruimte gebeurt via een identieke vleugel deur zoals van het salon en staat er ook netjes tegenover geplaatst. Deze ruimte heeft een indrukwekkend, op maat gemaakt wandmeubel in donker eikenhout. Centraal in het meubel werd een schoorsteenmantel ingewerkt met een fijne geprofileerde lijst in Rosso di Verona-marmer en een decoratieve schouwplaat in gehamerd metaal. Middenin prijkt er een medaillon met gestileerde rozen. Boven de haard is er een rondbogige spiegel gevat in een eiken lijst. Aan beide zijden van de schouw bevindt zich een meubel met deuren in eikenhout met groen glas in lood. De deuren van de onderkasten zijn in eikenhout met op de panelen inlegwerk met een eiken fineer ruitenpatroon. Het bewaarde sluitwerk van het meubel, alsook van de radiatorkasten, is in een geometrische art-nouveaustijl. Onderaan het wandmeubel is er een plint in koperkleurig gehamerd metaal. Rondom een lambriserings in donker eikenhout met paneelwerk in kwartiersgezaagd eikenhout en plinten in gehamerd metaal. In de kamerbrede erker zijn er radiatorkasten in donker eikenhout met paneeldeuren in rotan webbing. Opzij van de lambriserings tegen de erker aan, bevinden zich twee ingebouwde kasten in eikenhout met groenkleurig glas in lood.

Wintertuin:

tijdens de bouw fase werd de op de vergunningsaanvraag afgebeelde loggia omgevormd tot een heldere beglaasde wintertuin. Opmerkelijk zijn de grote vensterzones met opvallende bovenlichten en hier en daar is nog een restant te zien van externe zonblindes. Hier zijn de radiatorkasten witgeschilderd met spijltjes en bedekt met rouge belge-marmeren venstertabletten.

Dienstgang:

de dienstgang en dienstrap met elegante balustrade verbonden de bovenliggende verdiepingen en de keldervertrekken. In de dienstgang is de originele gespikkelde granito vloer bewaard.

Verdieping 1:

de slingertrap in de traphal leidt naar een omlopend bordes op de eerste verdieping. Rond het bordes liggen een aantal kamers: Alle kamers hebben een houten deur met paneelwerk en drie rechthoekige vensters in figuurglas.

De kamers aan de noord- en noordoostzijde van het huis: Kamer 1.1. Een schouw mantel met fijne lijst in Sainte-Anne marmer ingewerkt in recenter meubel. De originele radiatorkast is gedeeltelijk aanwezig.

Kamer 1.2. De kamer herbergt enkel een fraaie gietijzeren radiator. Kamer 1.3 heeft een indrukwekkende vensterzone waaronder twee gietijzeren radiatoren staan met floraal motief. Tegenover de vensterzone is er een schouw met licht uitspringende

boezem en schoorsteenmantel in beige gegolfde marmer en accenten in rouge belge of griotte en sierplaatjes in gehamerd koper of brons. Kamer 1.4 heeft een fraai uitgewerkte radiatorkast, geschilderd. Kamer 1.5 is een en-suitekamer. De eerste ruimte heeft een radiatorkast ingewerkt onder de ruime vensterbank in natuursteen. In de hoek van de tegenovergestelde zijde bevindt zich een identieke schouw als in kamer 1.3., hier in perfecte staat. De aangrenzende ruimte is uitgerust met een fraaie radiator en een hoekschouwelement in hout.

Verdieping 2:

de kamerindeling op de tweede verdieping is min of meer dezelfde als op de eerste verdieping, doch de plafonds zijn er lager, er was geen oorspronkelijke centrale verwarming en de schouwen, indien aanwezig, hebben enkel een eenvoudige schouwmantel in hout.

Kelderverdieping:

een gedeelte van de kelder, meer bepaald het gedeelte onder het salon, werd verstevigd met zwaar muurwerk en stalen leggers en men kan het verlaten via een mangat dat uitgaat in de voortuin. Deze zogenaamde onderstand is gebouwd tijdens of bij aanvang van één van de wereldoorlogen. De wijnkelder met compartimentering en nummering illustreert de sociale positie van de bouwheer. De geklinknagelde ketel en de oorspronkelijke aanwezigheid van een centraal verwarmingssysteem toont het comfort dat in de woning was voorzien.

Art. 3. Voor het beschermde monument gelden de volgende beheersdoelstellingen:

- 1° de algemene doelstelling van de bescherming is het behoud van de erfgoedkenmerken en erfgoedelementen die de basis vormen voor de erfgoedwaarden;
- 2° de architectuur, de bouwkundige typologie, de volumewerking, de ruimtewerking en de vormtaal van de villa dienen herkenbaar en leesbaar te blijven;
- 3° het uitvoeren van een bouwhistorisch onderzoek bij restauratie is aangewezen om de oorspronkelijke kleurstelling en afwerking te documenteren en op te nemen in de uitvoering;
- 4° het behoud van de bestaande planindeling en distributie op de gelijkvloerse en eerste verdieping is aangewezen bij restauratie;
- 5° een goed beheer voorziet in het behoud van de volumes, gevelindeling en de verschillende daken en bijhorende afwerkingsdetails. Behoud van de vensterpartijen en behoud van de differentiatie in materialen is aangewezen;
- 6° het oorspronkelijk buitenschrijnwerk dient maximaal behouden te worden en indien nodig is vervanging naar origineel model gewenst;
- 7° de nog aanwezige interieurelementen dienen behouden te worden, meer bepaald het oorspronkelijk binnenschrijnwerk, het meubilair dat tot de aankleding behoort zoals het eetkamermeubel, de lambriserings, de radiatorkasten, de plinten, trappen en bordessen met balustrades, het oorspronkelijke hang en sluitwerk;
- 8° er dient te worden gestreefd naar het behoud van de originele vloeren (onder de recentere vloerbekleding) indien nog aanwezig;
- 9° er dient te worden gestreefd naar het behoud van de wijnkelder (vaste inrichting) en de onderstand in de kelderverdieping;
- 10° er dient te worden gestreefd naar het behoud van de indeling van de tuin, met bijhorende paden en terras;
- 11° het verdient aanbeveling om, indien een eventuele uitbreiding met een beperkt volume voorzien wordt, dit in het uiterste zuiden van het perceel te doen. Het is in dat geval ook aangewezen om de huidige opening van de tuinmuur opnieuw te sluiten.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van het beschermde monument zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;

- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Voor de volgende handelingen aan het beschermde monument moet een toelating worden aangevraagd:

- 1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 2° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;
- 3° het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
- 4° het uitvoeren van de volgende werken aan het dak en de buitenmuren van constructies:
 - a) het verwijderen, vervangen of wijzigen van dakbedekking en gootconstructies;
 - b) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen;
 - c) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van buitenschrijnwerken, deuren, ramen, poorten, beslag, hang- en sluitwerk;
 - d) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van aard- van nagelvaste elementen, smeedijzer en beeldhouwwerk, inclusief nieuwe toevoegingen;
- 5° voor het uitvoeren van volgende handelingen aan het interieur:
 - a) het uitvoeren van destructief materiaaltechnisch onderzoek;
 - b) het uitvoeren van structurele werken en het toevoegen van nieuwe structuren;
 - c) het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
 - d) het verwijderen, vervangen of wijzigen van plafonds, gewelven, vloeren, trappen, binnenschrijnwerk, schouwen en radiatorkasten, beslag, hang- en sluitwerk, en van de waardevolle interieurdecoratie;
 - e) het bepleisteren van niet-bepleisterde elementen of het bepleisteren met een andere samenstelling of textuur, alsook het ontleisteren van bepleisterde elementen;
 - f) het beschilderen van ongeschilderde elementen of het schilderen in andere kleuren of kleurschakeringen of met een andere verfsoort dan de aanwezige;
- 6° voor het uitvoeren van de volgende omgevingswerken op het perceel:
 - a) het plaatsen of wijzigen van onder- en bovengrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
 - b) het plaatsen of wijzigen van afsluitingen;
 - c) het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van verhardingen, paden en groenaanleg;
 - d) het planten, vellen of beschadigen van bomen en struiken, en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm van de bomen en de struiken tot gevolg kan hebben;
 - e) het aanleggen of wijzigen van verharding met een minimale gezamenlijke grondoppervlakte van 30 m² of het uitbreiden van bestaande verhardingen met minimaal 30 m², met uitzondering van verhardingen geplaatst binnen de straal van 30 m rond een vergund of een vergund geacht gebouw;
 - f) het aanleggen van sport- en spelinfrastructuur of parkeerplaatsen;
 - g) het structureel en fundamenteel wijzigen van de tuinaanleg;
 - h) het wijzigen van het (micro)relief.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, noch voor de uitvoering van regulier onderhoud.

Brussel, **29 JAN. 2018**

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of connected loops and a final horizontal stroke.

Geert BOURGEOIS